

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoP/24/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4417214571
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4417214571.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. V., nar. XX. XX. XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov: K. F. V. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom Y. N., Q. XXX, zastúpená Advokátska kancelária OLEXOVA VASILISIN s. r. o., Bratislava, Gorkého 6, IČO: 36 820 059 a X. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom U. V., U. T. XXX/XX, zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Ema Zacharová, advokát s. r. o., Nové Zámky, Forgáčova bašta 5676/7, IČO: 47 237 023, o návrhu matky na úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. k. 7P/262/2017-527 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku týkajúcom sa úpravy styku m e n í takto:

Styk otca s maloletou A. V., nar. XX. XX. XXXX sa upravuje tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletou každý párný týždeň od piatka od 17.00 hod. do nedele do 18.00 hod. s tým, že je oprávnený maloletú v určený čas prevziať v mieste bydliska matky a po ukončení styku v určenom čase je povinný maloletú matke v mieste jej bydliska odovzdať.

Otec je oprávnený stýkať sa s maloletou každý nepárný týždeň v stredu od 14.00 hod. s tým, že si ju prevezme zo školského zariadenia a je povinný odovzdať maloletú v ten istý týždeň vo štvrtok ráno o 8.00 hod. do školského zariadenia.

Otec je oprávnený stýkať sa s maloletou cez letné prázdniny od 01. 07. od 9.00 hod. do 07. 07. do 18.00 hod. a od 01. 08. od 9.00 hod. do 07. 08. do 18.00 hod. s tým, že je oprávnený maloletú v určený čas prevziať v mieste bydliska matky a po ukončení stretnutia v určenom čase je povinný maloletú matke v mieste jej bydliska odovzdať.

Matka je povinná maloletú na stretnutia s otcom pripraviť a v určený čas v mieste jej bydliska ju otcovi odovzdať.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1.1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zveril maloleté dieťa: A. V., nar. XX. XX. XXXX do osobnej starostlivosti matke, počnúc od 11. 08. 2017, pričom obaja rodičia budú maloletú zastupovať a spravovať jej majetok a otec je povinný prispievať na výživu maloletej v sume 150 eur mesačne vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky od 11. 08. 2017. Zročné výživné

na maloletú A. V., nar. XX. XX. XXXX za obdobie od 11. 08. 2017 do 28. 02. 2018 v sume 641,64 eura otcovi uložil zaplatiť do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Styk otca s maloletou A. V., nar. XX. XX. XXXX upravil tak, že otec je oprávnený stykať sa s maloletou každý párný týždeň od piatku od 17:00 hodiny do nedele do 18:00 hodiny s tým, že je oprávnený maloletú v určený čas prevziať v mieste bydliska matky a po ukončení stretnutia v určenom čase je povinný maloletú matke v mieste bydliska odovzdať. Ďalej otec je oprávnený vziať si maloletú k sebe každý nepárny týždeň v utorok o 14:00 hodine zo školského zariadenia a je povinný odovzdať maloletú v ten istý týždeň vo štvrtok ráno o 08:00 hodine do školského zariadenia. Otec je oprávnený vziať si maloletú k sebe cez letné prázdniny od 01.07. od 09:00 hodiny do 14.07. do 18:00 hodiny a od 01.08. od 09:00 hodiny do 14.08. do 18:00 hodiny s tým, že je oprávnený maloletú v určený čas prevziať v mieste bydliska matky a po ukončení stretnutia v určenom čase je povinný maloletú matke v mieste bydliska odovzdať. Matka je povinná maloletú na stretnutia s otcom pripraviť a v určený čas v mieste jej bydliska ju otcovi odovzdať. O trovách konania rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 36 ods. 1, § 24 ods. 2, § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 75 ods. 1 Zákona o rodine a zo spisového materiálu, ako aj z pripojených rozhodnutí Okresného súdu Nové Zámky č. k. 11P/23/2017 a 12P/7/2017 súd mal preukázané, že maloletá pochádza z manželstva rodičov. O úprave práv a povinností rodičov voči maloletej doteraz rozhodované nebolo. Maloletá sa zdržiavala so svojou matkou v chránenom bývaní od 11. 08. 2017. Na výživu maloletej otec prispieva od septembra 2017 po 60 eur mesačne. Zo spisového materiálu ďalej vyplýva, že na tunajšom súde prebieha konanie o rozvod manželstva účastníkov konania a úpravu práv a povinností rodičov voči maloletej A. pod č. k. 11P/229/2017, kde otec maloletej podal dňa 18. 07. 2017 návrh na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov voči maloletému dieťaťu na čas po rozvode manželstva s tým, aby maloletá bola zverená do jeho osobnej starostlivosti a matka bola zaviazaná na platenie výživného v sume 200 eur mesačne. Zo správy zo šetrenia pomerov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky zo dňa 07. 09. 2017 vyplýva, že dňa 04. 08. 2017 sa s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky telefonicky skontaktovala matka maloletého dieťaťa, ktorá uviedla, že jej manžel X. V. ju neustále psychicky vydiera a maloleté dieťa štvie proti nej, pričom maloletá sa už čokoľvek matke bojí povedať a celá sa v ich prítomnosti trasie. Ďalej uviedla, že manžel ju stále ponižuje a vulgárne jej nadáva aj v prítomnosti dieťaťa a taktiež poštvá proti nej aj vlastnú matku. Taktiež sa vyjadrila, že ju niekoľko krát aj fyzicky napadol. Zo strany orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately bolo matke dieťaťa v predmetnej veci poskytnuté odborné sociálne poradenstvo a bolo jej odporúčané skontaktovať sa s krízovými strediskami pre obete domáceho násillia. Zo správy ďalej vyplýva, že šetrenie rodinných, sociálnych a bytových pomerov v rodine maloletej A. V. bolo vykonané dňa 09. 08. 2017 na adrese U. V., E. XX. Dom na uvedenej adrese patrí do vlastníctva oboch rodičov. Domácnosť je zariadená moderným nadštandardným nábytkom a hygiena rodinného prostredia bola na veľmi dobrej úrovni. Maloletá A. sa javila byť v poriadku a ukázala svoju izbu vybavenú množstvom hračiek. Vynucovala si pozornosť oboch rodičov aj plačom. Počas šetrenia sa rodičia verbálne osočovali aj v prítomnosti dieťaťa. Obom rodičom bolo poskytnuté odborné poradenstvo a bola im ponúknutá možnosť využiť služby mediátora, resp. navštíviť psychológa referátu poradensko-psychologických služieb. Ďalej zo správy vyplýva, že dňa 17. 08. 2017 sa dostavil na oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately otec maloletej A. V. X. V., ktorý uviedol, že od 11. 08. 2017 sa matka s maloletou nachádzajú na pre neho neznámom mieste. Matka mu poslala iba sms správu, že sú s dieťaťom v poriadku a v bezpečí krízového centra. Otec bol v uvedený deň aj na polícii, ktorá sa s matkou skontaktovala a matka uviedla, že sa nachádza v krízovom stredisku z dôvodu, že je týraná a svoj presný pobyt neuviedla. Nasledujúci deň dňa 18. 08. 2017 sa s oddelením sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately skontaktovala matka maloletého dieťaťa, ktorá uviedla, že od piatku 11. 08. 2017 spolu s maloletou nachádzajú v krízovom centre pre týrané ženy. Uviedla, že otec maloletej sa jej naposledy vyhrážal, že urobí všetko pre to, aby prišla o dieťa. Matka sa vyjadrila, že ona i dieťa sú v poriadku. Dňa 23. 08. 2017, ako ďalej zo správy vyplýva, sa na oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately dostavila matka spolu s maloletou, pričom uviedla, že má strach a obavy, že jej manžel ublíži a že sa ju všemožne pokúša vystopovať, preto žiadala o nesprístupnenie informácie manželovi o jej terajšom pobyte. Maloletá A. prišla v náručí svojej matky a bola spokojná a usmievavá, javila sa byť v poriadku a počas pohovoru s matkou si maľovala, obracala sa s požiadavkami na matku a matka jej venovala svoju pozornosť. V správe sa ďalej uvádza, že na oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa dňa 05. 09. 2017 dostavil otec maloletej X. V. a uviedol, že chce požiadať o pomoc pri stretnutí so svojou dcérou, lebo matka mu s ňou odmieta kontakt. Následne bola skontaktovaná telefonicky matka dieťaťa a bolo jej vysvetlené, že otec sa chce s dieťaťom stretnúť. Matka povolila len telefonický hovor otca s maloletou, ktorá zo začiatku otca pozdravila so smiechom, ale neskôr, ako to on uviedol, sa rozplakala. V súčasnej dobe

otec býva v nehnuteľnosti, ktorá je vo vlastníctve oboch rodičov maloletej a matka býva v podnájme v Y. N.. Obaja rodičia majú naďalej konfliktný vzťah, avšak dieťa má rado oboch rodičov, ako to uviedla na pojednávaní kolízna opatrovníčka. Zo správy Mgr. Adriany Vačkovej súd mal preukázané, že medzi rodičmi sú komplikované a vyostrené vzťahy, obaja rodičia majú k maloletej silný citový vzťah a rovnako dieťa k nim obom a dieťa by sa malo čím skôr stretávať s otcom za dohodnutých podmienok správneho prístupu k dieťaťu a korektného vychádzania vo vzťahoch dospelých. Súd, postupujúc podľa ustanovení Zákona o rodine, s poukazom na vykonané dokazovanie zveril dieťa do osobnej starostlivosti matke, počnúc od 11. 08. 2017, ktorá sa o dieťa sama nepretržite stará od doby oddeleného žitia rodičov, má vytvorené všetky podmienky pre zdravý fyzický a psychický vývoj dieťaťa, pričom na zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti momentálne nie sú vytvorené podmienky, pretože rodičia maloletej nedokážu medzi sebou bezproblémovo komunikovať, stále nemajú spracovaný svoj rozchod a príčiny, ktoré k tomu viedli a z vykonaného dokazovania nevyplýva, že zverením maloletej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov by boli lepšie zaistené jej potreby. Vzhľadom na vyššie uvedené súd dospel k záveru, že maloletá má k obom rodičom dobrý vzťah, pričom od odchodu zo spoločnej domácnosti trávi väčšinu času s matkou, otec voči jej starostlivosti o maloletú nič nenamietal, preto súd rozhodol tak, že maloletú zveril do osobnej starostlivosti matke.

1.2. Pokiaľ ide o pomery na strane matky, zarába priemerne mesačne 1.112,41 eura, čo vyplýva z jej výpovede na pojednávaní dňa 30. 01. 2018 v konaní vedenom na tunajšom súde pod č. k. 11P/229/2017 o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov voči maloletému dieťaťu. Je konateľkou a jediným spoločníkom v jej spoločnosti BKG Servis s. r. o. Spoločnosť vlastní šesť osobných motorových vozidiel Škoda Felicia. S otcom dieťaťa majú spoločný rozostavaný dom a ešte má dedičstvo po svojom nebohom otcovi, t.j. časť rodičovského domu. Pokiaľ ide o pomery na strane otca, zarába priemerne mesačne 1.000 eur, čo vyplýva z jeho výpovede na pojednávaní dňa 30. 01. 2018 v konaní vedenom na tunajšom súde pod č. k. 11P/229/2017 o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov voči maloletému dieťaťu. Je živnostník, má vlastnú dielňu a jedného zamestnanca. Býva v rodinnom dome, ktorý vlastní spolu s manželkou. Náklady na bývanie platí on, a to na elektrinu vo výške 70 eur mesačne, plyn 78 eur mesačne, internet 20 eur mesačne, vodu 100 eur za rok a televíziu 20 eur mesačne. Má osobné motorové vozidlá Audi A4 a Mercedes. Pokiaľ ide o pomery na strane maloletej, sú bežné na oblečenie, stravu a obuv a v súvislosti s návštevou materskej školy, za ktorú sa platí 35 eur mesačne vrátane školného a stravného. Oblečenie na maloletú stojí 100 eur mesačne, cestovné 200 eur mesačne v súvislosti s návštevou materskej školy z Y. N. do U. V., čo je suma za pohonné hmoty a strava pre dieťa činí mesačne do 100 eur. Súd, skúmajúc odôvodnené potreby maloletej, ako aj osobné a zárobkové možnosti a schopnosti rodičov, s poukazom na výpovede účastníkov konania dospel k záveru, že návrh matky, čo do základu je dôvodný, preto otca zaviazal na platenie výživného v sume 150 eur mesačne, vzhľadom na osobné a zárobkové možnosti a schopnosti rodičov, ako aj odôvodnené potreby maloletej, ktoré sú bežné na oblečenie, stravu, obuv a v súvislosti s návštevou materskej školy. Podľa názoru súdu otec môže vo výške 150 eur mesačne prispievať na výživu maloletej bez ohrozenia vlastnej výživy a dotknutia svojej životnej úrovne, a to aj s poukazom na zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v znení neskorších predpisov, podľa ktorého životné minimum na plnoletú fyzickú osobu činí od 01. 07. 2017 v sume 199,48 eura mesačne, teda keď otec zaplatí zo svojho priemerného čistého mesačného príjmu, ktorý činí 1.000 eur mesačne sumu 150 eur mesačne, zostane mu ešte 850 eur mesačne, čo je o 650,52 eura mesačne viac ako činí jeho životné minimum (1.000 eur - 150 eur = 850 eur - 199,48 eura = 650,52 eura). Otcovi zostane ešte dostatočná suma na jeho výživu, ako aj reprodukciu jeho pracovnej sily a ak aj matka prispeje rovnakou sumou 150 eur mesačne, keďže má na to dostatočný príjem, na výživu maloletej, budú potreby maloletej dostatočne zabezpečené. Podľa vyššie citovaného zákona o životnom minime, životné minimum na nezaopatrené nepľnoleté dieťa činí od 01. 07. 2017 91,06 eura mesačne. Matka bude mať takto k dispozícii na výživu maloletej o 208,94 eura mesačne viac, ako činí životné minimum maloletej (150 eur mesačne od otca + 150 eur mesačne od matky = 300 eur mesačne - 91,06 eura mesačne životné minimum na nezaopatrené nepľnoleté dieťa = 208,94 eura mesačne). Určením výživného od 11. 08. 2017 vznikol otcovi nedoplatok na výživnom za obdobie od 11. 08. 2017 do 28. 02. 2018 v sume 641,64 eura, keďže doteraz už otec na výživu maloletej prispieval sumou 60 eur mesačne, ktorá sa mu zarátala do nedoplatku na výživnom (6 mesiacov x 150 eur výživné na mesiac = 900 eur, 6 mesiacov x 60 eur mesačne = 360 eur, 900 eur - 360 eur = 540 eur). Za august 2017 alikvotná časť tohto nedoplatku činí 101,64 eura (150,- eur mesačne : 31 dní = 4,84 eura na deň a 21 dní v auguste 2017 x 4,84 eura na deň = 101,64 eura). Uvedený nedoplatok na výživnom súd zaviazal otca zaplatiť do troch dní od právoplatnosti rozsudku podľa § 232 odsek 3 Civilného sporového poriadku.

1.3. Pokiaľ ide o styk, pri úprave styku rodiča s dieťaťom, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, treba prihliadať predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa, ktorý spočíva v tom, aby citový vzťah dieťaťa k rodičovi, v danom prípade k otcovi, zostal zachovaný. Na výchove dieťaťa sa majú podieľať obaja rodičia, teda aj ten rodič, ktorému dieťa nebolo zverené do výchovy a ktorý na jeho výchovu môže vplyvať jedine formou návštev. Toto nie je len jeho právom, ale aj povinnosťou, ktorá vyplýva pre oboch rodičov zo zákona rovnako. Právo styku vyplýva aj z viacerých ustanovení Dohovoru o právach dieťaťa. Podľa článku 9 odsek 3 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, uznávajú právo dieťaťa oddeleného od jedného alebo oboch rodičov udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi, ibaže by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa.

Podľa názoru súdu, styk upravený tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku, je v záujme dieťaťa, aby sa na jeho výchove v čo najširšom rozsahu podieľal aj otec, pretože medzi ním a maloletou A. je vytvorený vrelý citový vzťah. Maloletá má otca rada, nemá z neho strach, čo vyplýva aj z videa zachytávajúceho priebeh styku otca s maloletou v Obchodnom centre Mlyny, a to aj napriek tomu, že sa určité čas otec s dcérou nestretol. Z vykonaného dokazovania tiež vyplýva, že pokiaľ žili s matkou maloletej v spoločnej domácnosti, aj on sa staral o maloletú, napríklad, keď matka odchádzala z domu vo večerných hodinách. Je dôvodné, aby okrem styku otca s maloletou na každý párny týždeň od piatku do nedele bol preto upravený tento styk aj na pracovné dni v nepárnom týždni od utorka od 14:00 hodiny do štvrtka rána do 08:00 hod., keďže dieťa už u otca prespáva aj bez prítomnosti matky a neboli zistené žiadne kontraindikácie, ktoré by otcovi bránili v širšom výkone styku s maloletou aj na ďalšie dni v nepárnom týždni s prespávaním a takisto nič nebráni tomu, aby bol upravený styk otca s maloletou cez letné prázdniny, a to na polovicu prázdnin v júli a polovicu v auguste, pokiaľ by chcel otec s maloletou aj vycestovať na dovolenku, napríklad do zahraničia. Pokiaľ otec hodnotne a pravidelne využije čas návštev, doba styku určená týmto rozsudkom bude postačujúca k tomu, aby sa medzi ním a maloletou upevňoval a rozvíjal cit spolupatričnosti. Ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností podľa § 26 Zákona o rodine. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal ich náhradu.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadla včas podaným odvolaním matka v časti úpravy styku z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, kedy záver súdu, že je v záujme dieťaťa maximálne široký styk s otcom a neexistujú kontraindikácie, je v rozpore s vykonanými dôkazmi, súd nevyhodnotil dôkazy, ako otec ohrozuje svojim konaním zdravý psycho-sociálny a emocionálny vývoj dieťaťa, neprístupoval k účastníkom rovnako, pretože vyhodnotil dôkazy otca, ale nevyhodnotil dôkazy matky o vedení dieťaťa otcom proti matke a iných negatívnych javoch, ktoré sú prekážkou rozšírenia styku. Súd nevysvetlil, prečo sa odklonil od názoru kolízneho opatrovníka, že v otázke rozšírenia styku je podstatný prístup rodičov ako hodnotia druhého rodiča pred dieťaťom a žiadal počkať na závery psychologických sedení, ktoré prebiehajú na referáte a do toho času styk nerozširovať, alebo názoru Mgr. Vačkovej, že je potrebné znalecké dokazovanie, preto je rozhodnutie nepreskúmateľné pnie nedostatok dôvodov. Otec tvrdil, že o dieťa sa staral on a na tomto základe chcel dcéru do opatery. Pre svoje tvrdenia nedoložil jediný dôkaz, a naopak, toto bolo vyvrátené. V MŠ potvrdili, že otca nevideli až do druhého polroka, kedy ho videli len pár krát v MŠ a o dieťa sa starala ona. Rovnako lekárka MUDr. Siegllová potvrdila, že otca ani nepozná. Zo správy psychologičky Mgr. Vačkovej vyplýva, že dieťa je fixované na ňu a u otca je evidentná nestabilita a strach. Uvedené potvrdila aj MUDr. Galvánková. Uvedený postup otca je z jej pohľadu závažný signál pre súd, že niečo nie je v poriadku, že otec nekoná v záujme dieťaťa. Keďže otec v návrhu neuviedol pravdu o tom, koho dieťa preferuje a kto s ním trávi čas, vznikol v čase podania návrhu na rozvod pre otca problém, ako dieťa, ktoré bolo fixované na ňu, za krátky čas preorientoval na seba. Dcére tvrdil, že už ho nikdy neuvidí, lebo ju chcem odniesť a zabrániť jej, aby bola s ockom. Okrem toho, stále trvali verbálne útoky na ňu, aká je zlá, že sa nestará, má milenca. Počas mesiaca dieťa prešlo takou zmenou, že sa obrátila proti nej o 180 stupňov. Kľčovito visela na otcovi, správala sa zvlášťne, bola smutná, úplne ju odmietala. Otec tvrdil, že to bolo dôsledkom toho, že on sa o dieťa stará a ja som sa jej nevenovala. To, že otec najprv vyvolal stav, aby ju dieťa odmietalo a potom s ním nešiel ani na ihrisko, ale muselo byť celé dni v dielni, hovorí jednak o tom, že otec nemá záujem sa dieťaťu v skutočnosti venovať ani teraz. O dieťa sa nevie postarať, pričom dieťa má 4 roky. Z uvedeného dôvodu bola nútená vyhľadať pomoc a prijali ju v centre, kde bolo potvrdené, že dieťa bolo emocionálne zablokované, v úzkostno-fóbickom stave. V konaní bolo preukázané, že dieťa v období krátkeho časového úseku júl a august 2017, ktorý korešpondoval s časom podania návrhu na rozvod zo strany otca, ju začalo odmieťať, čo potvrdil aj otec, v návrhu na rozvod ešte odmietanie dieťaťa uvedené nebolo až v auguste o tom hovorí prvýkrát. Dôvody odmietania otec nevysvetlil, resp. vysvetlil

tým, že sa o dieťa nestarala, čo je preukázaná lož. Z toho plynie, že pravý motív otec buď nepoznal, alebo nepovedal. Keďže otec žiadal zverenie v konaní práve na tom, že dieťa ju odmietalo, mal motív takto konať. Konanie otca dokazuje, že záujmy dieťaťa kolidujú so záujmom otca a otec nekoná v záujme dieťaťa. Každý odborník, ktorý s dcérou pracoval, dospel k záveru, že konanie otca neumožňuje bez ďalšieho rozšírenie styku. Pokiaľ súd napriek tomu rozhodol o rozšírení styku bez toho, aby sa vysporiadal s dôkazmi a názormi odborníkov alebo zabezpečil nové dôkazy, konal predčasne, čím ohrozil záujem dieťaťa. Ak mal súd za to, že je namieste rozšíriť styk s otcom, mal rozhodne počkať minimálne do vyšetrenia dieťaťa psychologom referátu ÚPSVaR. Situácia štvania dieťaťa otcom proti nemu trvá aj po 7 mesiacoch, na čo súd upozornila a kolízny opatrovník na to upozornil tiež. Do rozvodového spisu doložila dôkazy, nahrávky a ich prepis a tieto listiny boli doložené aj do tohto konania. Ide najmä o nahrávky, kde otec pred dieťaťom na ňu nadáva a tiež nahrávku, kde ju jej matka pred dieťaťom napadla. Doložila nahrávky, ako otec vyvoláva v dcére ľútosť a manipuluje ju, aby sa rozplakala a vyzeralo to tak, že chce byť s ním. Keď odchádzal, zdôrazňoval, ako ostane sám, maminka sa tak rozhodla. Otec rozpráva dcére ako mu je smutno, kým sa nerozplače. Boli doložené nahrávky aj predpis, ktoré otec nespochybnil, napriek tomu im súd nevenoval pozornosť. Čo sa týka vzťahu dieťaťa a otca, keď odišla do krízového centra, dieťa si na otca ani nespomenulo. Dcéra začala byť smutná až vtedy, keď na ňu začal vyvíjať citový nátlak a informovať ju o jeho ťažkom emocionálnom stave, lebo usúdil, že je asi vhodné 4-ročné dieťa zaťažovať svojimi problémami. Nepovedala by nič, ak by to tvrdil jej, ale nie prenášať to na dcéru. Je presvedčená, že mu nejde o dieťa. Keď rozhodol odvolací súd, dieťa už po 2. víkendy prišlo ufúľané a uplakané. Budila sa zo spánku a plakala. Detaily doložila nahrávkou zo 14. 01. 2018, ktorú považuje za zásadnú, ale v rozsudku o nej nie je žiadna zmienka. Podaním zo dňa 19. 01. 2018 žiadala, aby znalec určil, či otec koná v záujme dieťaťa a aby bolo otcovi nariadené neodkladné opatrenie za účelom zmeny správania. Opäť bez odozvy zo strany súdu. Otec pokračuje a chce, aby dieťa trpelo, lebo to môže byť v jeho prospech, aby mohol naďalej tvrdiť, že keď dieťa odovzdáva, tak plače, teda nedostáva od matky toľko lásky. Súdu ukázala fotky, že dieťa chodí od otca špinavé, keď bola chorá, nenavštívil s ňou napriek vysokým teplotám lekárov, keď otcovi dali z MŠ periny, rovno ich doniesol vyprať jej a dcéra tvrdí, že u otca si neumýva zuby. Uvedené skutočnosti súd nehodnotil, hoci ide o veľmi malé dieťa, o ktoré sa treba neustále dôkladne starať aj z hľadiska výživy, zdravia a hygieny. Otec, ktorý je spôsobilý na výchovu, chápe, že štváť dieťa proti matke len preto, aby dieťa na súde tvrdilo, že má radšej jeho, dieťaťu ubližuje. Hoci súdu boli známe tieto skutočnosti, nevysporiadal sa s nimi. Záver súdu o tom, že je v záujme dieťaťa styk rozšíriť a neexistujú kontraindikácie, je v rozpore so spisom. V konaní bolo preukázané, že u štvorročného dieťaťa boli zistené závažné patologické psychické zmeny, ako je odmietanie matky, ktorým bolo potrebné venovať pozornosť. Boli predložené dôkazy, že na odmietanie nebol zistený iný dôvod ako ten, že otec dieťa vedie proti matke úmyselne od júna 2017. Tomuto sa podarilo zabrániť iba fyzickým separovaním otca a dieťaťa za pomoci neodkladného opatrenia. Bolo dokázané, že vedenie otcom dieťaťa proti matke neskončilo a pokračuje naďalej. Bolo dokázané, že otec za účelom ovplyvňovania dieťaťa emocionálne vťahuje do problému s cieľom, aby matka vyšla v očiach dieťaťa zle. Otcove konanie svedčí buď o bezohľadnosti dieťaťa na úkor vlastného záujmu, alebo o neschopnosti rozlíšiť záujem dieťaťa, pričom v oboch prípadoch ide o prekážku styku. Konanie otca môže mať za následok ujmu na zdraví dieťaťa, z toho dôvodu bol od septembra 2017 styk otca s dieťaťom obmedzený. Bolo tiež preukázané, že otec od škodlivého konania neupustil. Z toho dôvodu kolízny opatrovník uviedol, že doporučuje počkať na závery psychologických sedení prebiehajúcich v súčasnosti na referáte ÚPSVaR. Matka predložila súdu dôkazy v podobe nahrávok a ich prepisov, s ktorými sa súd nijak nezaoberal, preto rozsudok súdu prvej inštancie je nepreskúmateľný. Pokiaľ súd nevyhlásil riziká, nevyžiadal odborné vyjadrenia a styk rozšíril, vystavil dieťa hrozbe závažnej ujmy. Súd nenariadil ani neodkladné opatrenie, aby súd pracoval s otcom priebežne na zmene správania ako navrhla matka. Z uvedených dôvodov navrhla rozsudok zmeniť tak, že styk s otcom zostane maximálne v rozsahu, ako ho určil súd v konaní o vydanie neodkladného opatrenia a cez prázdniny 1 týždeň každý mesiac, alebo rozsudok zrušiť a nariadiť doplnenie dokazovania stanoviskom psychológa a podľa jeho výsledkov zvážením znaleckého dokazovania.

3. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že s odvolaním matky nesúhlasí. Matke nejde o záujem dieťaťa. Nedokáže sa preniesť cez to, že dcéra ho uprednostňuje, chce byť s ním a ju odmieta a to jej bráni rozumne a objektívne vyhodnotiť stav. Keby bola toho schopná, pochopila by, že jej konanie dcére ubližuje. So záverom súdu o čo najširšom rozsahu styku sa stotožňuje. Doteraz nebol preukázaný žiaden dôvod, prečo by mal byť jeho styk s dcérou akokoľvek obmedzený. Poprel tvrdenie matky, že by svojím konaním ohrozoval zdravý psycho-sociálny a emocionálny vývoj dieťaťa, nič také v konaní nebolo preukázané. Súd vyhodnotil predložené dôkazy v zmysle zákona. To, že sa závery súdu nezhodujú

s predstavou matky maloletej, nemožno vyhodnotiť tak, že súd nepristupoval k účastníkom rovnako. Matka maloletej doteraz nepredložila žiadny doklad, ktorý by potvrdzoval existenciu ňou tvrdených negatívnych javov, ktoré by mali byť prekážkou rozšírenia styku otca s dcérou alebo prekážkou striedavej starostlivosti. Nepravdivé je tvrdenie matky o tom, že by v konaní predložila dôkazy o tom, že bola od roku 2016 týraná, a že neskôr začal citovo zneužívať aj dieťa na svoje účely. Práve naopak, matka maloletej začala dcéru používať na vydieranie jeho osoby, ako aj celej rodiny s tým, že dcéru nedôvodne od nich izolovala, čím dcére spôsobila nezanedbateľnú traumu. O dcéru sa vždy riadne staral. Poprel tvrdenie matky, že by dcéru chcel preorientovať na neho. Matka sama uznala, že dcéra ju odmieta a odmietala aj v dobe, keď žili v spoločnej domácnosti, a tak sa rozhodla, že urobí všetko pre to, aby sa to zmenilo. Ako prostriedok na dosiahnutie tohto cieľa si matka zvolila izoláciu dcéry od neho a celej rodiny. Dcére nikdy netvrdil, že ho už nikdy neuvidí, lebo ju chce matka od neho odniesť. Matka maloletej dcéru od neho skutočne odniesla a dcéra ho nevidela celé týždne. Nie je prekvapujúce, že dcéra prešla po stresujúcom odchode z domu do krízového centra zmenou, takú záťaž by nezvládala ani dospelý človek. Keď jej však matka konečne umožnila sa s ním stykať, dcéra sa upokojila. Keď je dcéra s ním, je veselá a bezstarostná. Snaží sa ju uchrániť od traumatizujúcich situácií, ale zakaždým, keď ju má vrátiť matke, dcéra ho prosí, aby išiel čo najdlhšou cestou, aby si predĺžila pobyt s ním. Nie je pravda, že by on vyvolal stav, aby dieťa matku odmieta. Dcére vie zabezpečiť všetku potrebnú starostlivosť po všetkých stránkach. Súhlasil s tým, že dcéra matku odmieta, avšak poprel, že by to nejako súviselo s časom podania jeho návrhu na rozvod. Ako prvá podala návrh na rozvod manželka a ona svojím konaním a neverou spôsobila v domácnosti napätie, ktoré iste vycítila aj dcéra. Poprel, že by bolo v konaní preukázané, že vedenie dieťaťa proti osobe matky ohrozuje vývoj dieťaťa a nie je možné styk rozširovať. K takémuto konaniu z jeho strany ani nikdy neprišlo, a naopak, bolo preukázané, že neexistuje dôvod, aby bol jeho styk s dcérou obmedzený. Správa kolízneho opatrovníka potvrdzuje, že sú splnené základné podmienky pre striedavú starostlivosť. Matka poukazuje na nič nepreukazujúce dôkazy predložené v konaniach. Súd má všetky dôkazy k dispozícii a pri rozhodnutí z nich vychádzal. Uviedol, že manželka sa správala nenormálne počas jeho stretnutí s dcérou, keď ho prenasledovala na každom kroku, všetko nahrávala a potom z toho zámerne vyberala tie časti, ktoré sa nehodili. Tvrdenie matky, že dcéru po styku vrátil ufúľanú a uplakanú, uviedol, že je normálne, keď sa dieťa pri hre aj zašpiní. Dcéra plakala, lebo chcela by s ním. Popiera, že by v konaní boli preukázané závažné a to psychologické zmeny u ich dcéry a že on by mal byť dôvodom. Je to matka, ktorá dieťa separovala od celej rodiny, od neho separovať dôvod nikdy nebol. Nikdy dcéru proti matke nevedol, takže toto ani nemôže byť dôvodom na vylúčenie rozšírenia styku dcéry s ním. Poprel, že by dieťa emocionálne ovplyvňovalo, keď sa ho však opýta, prečo sa niektoré veci dejú, pravdivo jej odpovie. Dcéra je konfrontovaná s tým, že si jej matka našla nového partnera a rozhodla sa ich spoločné spolužitie ako rodiny ukončiť. Poprel aj to, že by bolo dokázané, že konanie otca môže mať za následok ujmu na zdraví dieťaťa. Jediný, kto svojím konaním vystavil dcéru stresu a negatívnym vplyvom, je matka maloletej. Z celého odvolania matky nevyplýval ani jeden dôvod, prečo by mal odvolací súd styk dcéry s ním ponechať na úrovni, ako ho určil odvolací súd v konaní o nariadení neodkladného opatrenia, kedy ešte nepoznal všetky súvislosti. V konaní bolo preukázané, že niet dôvod na obmedzenie styku dcéry s ním a že sú splnené podmienky pre striedavú starostlivosť. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil alebo zmenil tak, že zverí dieťa do osobnej striedavej starostlivosti v týždenných intervaloch.

4. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že poukazuje na skutočnosť, že komunikácia medzi rodičmi je stále problematická, rodičia sa nedokážu rozprávať bez urážok a osočovania, čo sa deje i v prítomnosti dieťaťa. Zo záveru správy klinického psychológa Mgr. Vačkovej, ktorú s maloletou navštívila matka dieťaťa, ako aj otec, vyplýva, že je vhodné, aby sa dieťa s otcom stretávalo za dohodnutých podmienok správneho prístupu k dieťaťu a korektného vychádzania vo vzťahu dospelých. Tieto odporúčania však otec nedodržava, nakoľko z vyjadrení matky vyplýva, že otec matku v očiach dieťaťa pri každom styku znevažuje a dieťa chodí od otca rozľútené a plačlivé, otec na matku stále verbálne útočí, aj v prítomnosti maloletého dieťaťa. Kolízny opatrovník má za to, že takéto správanie nie je v záujme dieťaťa a vo svojom útlom veku takéto preťaženie nemusí zvládnuť. Na referáte poradensko-psychologických služieb prebiehajú psychologické konzultácie s rodičmi maloletého dieťaťa, ktoré ešte neboli ukončené. Navrhol, aby ako dôkazový materiál k rozšírenému styku bola predložená psychologická správa z psychologických konzultácií, prípadne, aby bol do konania prizvaný znalec z odboru klinickej psychológie.

5. Matka k vyjadreniu otca uviedla, že hoci sa k dôvodom odvolania nevyjadril, útočí na ňu s cieľom odpútať pozornosť od faktov, ktoré boli zistené z dokazovania. Otec uviedol, že ju pred A. nikdy

neočierňoval, pričom existujú priame dôkazy - nahrávky, svedkovia, vyjadrenie MUDr. Vačkovej a nemal zábrany tak robiť ani pred psychologičkou na ÚPSVaR. Stále nechce pochopiť, že odkazovať si niečo cez dieťa alebo útočiť na druhého pred dieťaťom, dieťa len poškodzuje a psychicky dieťa traumatizuje. Z vyjadrenia kolízneho opatrovníka vyplýva, že v záujme dieťaťa je širší styk s otcom, avšak podmienené je to tým, aby otec dodržiaval správny prístup k dieťaťu, ako aj korektne jednal s matkou. Kolízny opatrovník sa zúčastňoval spoločných sedení rodičov a situáciu v rodine pozná nielen z tvrdení jedného či druhého na papieri. Uviedol, že konanie otca nie je v záujme dieťaťa a dieťa a vo svojom útlom veku takéto preťaženie nemusí zvládnuť, pričom súd sa s týmto mal zaoberať. To, že matka robila otcovi peklo, otec ničím nedoložil. Nevyjadril sa ani k dôkazom, ktoré predložila matka a to k nahrávke, ako jej vulgárne nadáva, vzal jej násilím z ruky telefón, ako ju prenasledoval, prišiel k nej do práce, keď tam nebola a prezeral jej osobné veci, navštívil jej obchodných partnerov, aby ju pripravil o prácu a podal udania na políciu. K najzávažnejšej časti, prečo ho dieťa odmieta, sa otec nevyjadril. Jeho dôvod, že sa o dieťa nestarala, bol vyvrátený posudkom Mgr. Vačkovej, ktorá potvrdila, že dieťa je fixované podvedome viac na matku, takže možnosť, že by ju len tak z ničoho nič zrazu začala úplne odmietať, je zjavne vylúčené. K zvratu došlo evidentne neprírodzene, pod nejakým náhlym impulzom. Toto bola tak vážna indícia o citovom zneužívaní dieťaťa na svoje zábery zo strany otca a o traumatizovaní s možnými celoživotnými následkami, že sú mal na toto prihliadnuť a styk nerozširovať, príp. bolo potrebné dať vypracovať posudok. Otec potvrdil, že dieťaťu hovorí pravdu. Jeho pravda ohľadne jeho osoby je ale skreslená a škodlivá pre dieťa, keď mu tvrdí, že sa o neho nestará, neľúbi ho, predtým mu tvrdil, že ho budeme s ujom biť. Takisto dieťaťu nemôže pomôcť, keď mu bude vysvetľovať, že je smutný, ak nepovie to, čo on žiada a že mamička to tak chce a celkovo, že je zlá a s ňou riadne nekomunikuje. Slová otca pred dieťaťom ohľadne nej sú výlučne negatívne. Smerujú k tomu, aby ju pred dieťaťom zhodil, odcudzil a vytvoril odpor a nedôveru k nej. Správanie otca považuje za vydieranie. Dieťaťu trvá 3 dni sa stabilizovať a znova byť normálne a potom sa to zase po stretnutí zopakuje. Najnovšie sa k otcovi neteší, čo pripisuje otcovmu konaniu, ktoré ju traumatizuje a zraňuje, keď príde, tri dni je otrávená. Otec jej nedovolí vziať si hračky. Ohľadne ich komunikácie uviedla, že nekomunikujú spolu vôbec, ona sa o potrebnú komunikáciu snaží, na čo reaguje agresívne. Otec tvrdí, že chce pokoj, ale pritom on zatiahol do konfliktu celú rodinu. Jej život v posledných mesiacoch pred odchodom z domu bolo čisté peklo. Verbálne a niekoľko krát aj fyzické útoky na jej osobu boli na takmer dennodennom poriadku. Ataky boli nielen zo strany otca, ale aj zo strany jej rodiny. Poslednou kvapkou boli okamihy, keď sa zmenilo aj A. správanie k nej. Po objasnení situácie jej bol postup odporúčaný sociálnymi pracovníkmi. Dnes vie, že to bolo jediné východisko. Nebola to pomsta, ale len záchrana pred ďalším týraním. Keby chcela otca pripraviť o dcéru, určite by citové väzby neostali v úplnom poriadku. O otcovi sa bavia v pohode, snaží sa absolútne izolovať A. od toho, že s jej otcom majú veľmi konfliktný vzťah. Dcéra to vníma a začína sa to na nej prejavovať. Je to výsledok práce otca.

6. Otec k vyjadreniu matky uviedol, že vyjadrenie matky je plné osočovania a neprávď smerujúcich voči jeho osobe. Matka si zrejme uvedomila, že výsledky dokazovania v konaní, ako aj závery súdu potvrdzujú, že nie je daný žiadny dôvod, prečo by mal byť jeho styk s dcérou a dcéry s ním nejakým spôsobom obmedzený, a práve naopak, sú splnené podmienky na striedavú starostlivosť. K dôvodom odvolania aj k všetkým dôkazom predloženým v konaní matkou sa vyjadril. Súd vyhodnotil v konaní predložené dôkazy v zmysle zákona, matka maloletej nemôže súdu diktovať, ako má dôkazy vyhodnocovať a k akým záverom má na základe nich dospieť. Pravda je taká, že matka nepredložila riadny dôkaz, ktorý by potvrdzoval existenciu ňou tvrdých negatívnych javov, ktoré by mali byť prekážkou rozšírenia styku otca s dcérou alebo prekážkou striedavej starostlivosti. Práve naopak, dokazovaním bolo preukázané, že neexistuje žiaden dôvod na obmedzenie jeho styku s dcérou. Popiera, že by niekedy útočil na matku maloletej pred dcérou alebo, že by jej niečo cez dcéru odkazoval. Matka maloletej začala dcéru používať ako rukojemníka na vydieranie jeho a celej rodiny. Bezdôvodne dcéru odniesla a zamedzila jej s ním styk. Nie je pravdou, že by kolízny opatrovník niekedy uviedol, že jeho konanie nie je v záujme dieťaťa. Niekoľko krát potvrdil jeho dobrý vzťah s dcérou, rovnako ako aj Dr. Vačková. Navrhovateľka neustále poukazuje na z kontextu vytrhnuté nahrávky a ňou vymyslené tvrdenia o tom, ako sa ju mal pokúšať pripraviť o prácu a dávať na ňu udania na políciu pre podvody. Tieto tvrdenia nie sú pravdivé a ani ich ničím nepodložila. Matka maloletej si neustále vymýšľa a poukazuje na nejaké týranie, ktoré nebolo preukázané. U dcéry si zvrat v správaní nikdy nevšimol, kým žili v spoločnej domácnosti, správanie dcéry bolo prirodzené a jej veku primerané. Nevie, čo má matka na mysli, keď tvrdí, že jej dieťa vzal a neumožnil jej viac kontakt s ním. Ona ho vzala a izolovala od neho a celej rodiny. Poprel tvrdenia matky, že by sa o dcéru nikdy sám nestaral. O dcéru sa bežne staral a stará sa o ňu bez problémov aj teraz. Nikdy dcére netvrdil, že ju bude matka alebo nejaký ujo biť, dcéru nezastrašuje a ani

nestraší. Dcére netvrdí ani to, že matka je zlá. Návraty dcéry k matke zo spoločných stretnutí už niekoľko krát popísal. Dcéra plače, že chce byť s ním a žiada ho, aby išiel čo najdlhšou cestou. Poprel tvrdenie matky, že dcéra sa najnovšie k nemu neteší. Trvá na tom, že pred odchodom manželky do krízového centra u nich vládla pohoda. Nie je pravda, že by ju v posledných mesiacoch pred jej odchodom alebo hocikedy inokedy verbálne alebo fyzicky napádal. Nikdy manželku neškrtil, takže to dcéra nemohla vidieť. Odvolanie voči napadnutému rozsudku nepodal len z dôvodu, že chcel, aby nastala jasná situácia v starostlivosti. Preukázal, že je schopný sa o dcéru starať a je to v jej záujme, aby mala čas s ním strávený minimálne v rovnocennom rozsahu ako matka.

7. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 65, § 66 Civilného mimosporového poriadku, ďalej CMP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutom výroku týkajúcom sa úpravy styku podľa ustanovenia § 388 CSP zmeniť.

8. Matka sa podaným návrhom domáha, aby maloletá A. V. bola zverená do jej osobnej starostlivosti a otec bol zaviazaný na platenie výživného v sume 120 eur mesačne, pričom styk sa bude vykonávať na základe ich vzájomnej dohody. Zároveň podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, aby maloletá bola dočasne zverená do jej osobnej starostlivosti a otec bol zaviazaný na platenie výživného v sume 60 eur mesačne. Svoj návrh odôvodnila tým, že aj keď s otcom maloletej žili v jednom dome, netvorili ani ľudsky, ani spoločensky manželský pár, nemali spoločné záujmy a ani spoločne nehospodárili a jediné, čo ich držalo spolu, bola stavba rodinného domu. Ďalej v návrhu uviedla, že o rozvode manželstva začala uvažovať najmä po letnej dovolenke v júni 2016, keď všetci traja boli v Afrike a dcéra tam ochorela na dyzentériu, bola dehydrovaná a trpela vysokými teplotami, pričom otec maloletej nebol ochotný v tejto situácii pomôcť, preto povedala manželovi, že podá žiadosť o rozvod. Tiež uviedla, že sa zoznámila s človekom, ktorý jej bol citovou oporou. V tom čase podala návrh na rozvod manželstva, ktorý však stiahla, ale ani tak sa situácia v ich rodine neupokojila, pretože otec maloletej ju fyzicky napadol a následne on podal návrh na rozvod manželstva s tým, že on si nechá dieťa zveriť do svojej starostlivosti. Matka ďalej v návrhu uviedla, že navštívila s maloletou detskú lekárku MUDr. Siegllovú, ktorá ju poslala k detskej psychologičke Mgr. Vačkovej z dôvodu, že maloletá sa začala pocikávať, cmúľať si palčeky, často plakávala, bola utiahnutá a povedala jej, čo škaredé povedali na ňu ako na matku jej matka, sestra aj manžel. Psychologička Mgr. Vačková uviedla, že ide o detskú emočnú poruchu a odporučila jej ísť do krízového centra, kde by malo dieťa pokoj. Dňa 10. 08. 2017 matka prvýkrát osobne kontaktovala neziskovú organizáciu Centrum Slniečko v Nitre, pričom požiadala o pomoc pre seba aj maloletú a dňa 11. 08. 2017 bola aj s maloletou umiestnená v chránenom bývaní na utajenej adrese, kde jej je poskytovaná špecializovaná pomoc a ubytovanie a s maloletou pracujú odborníci, pričom jej stav sa postupne zlepšuje. Napadnutým rozsudkom rozhodol súd prvej inštancie o zverení dieťaťa do starostlivosti matke, o vyživovacej povinnosti zo strany otca a o úprave styku otca s dieťaťom. Keďže matka podala odvolanie len vo výroku o úprave styku, bol len tento výrok predmetom preskúmania odvolacím súdom.

9. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

11. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

12. Podľa čl. 9 ods. 3 Dohovoru o právach dieťaťa štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, uznávajú právo dieťaťa oddeleného od jedného alebo oboch rodičov udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi, ibaže by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa.

13. Podľa čl. 12 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, zabezpečujú dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, právo tieto názory slobodne vyjadrovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom sa názorom dieťaťa musí venovať patričná pozornosť zodpovedajúca jeho veku a úrovni.

14. Podľa čl. 12 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa za tým účelom sa dieťaťu poskytuje najmä možnosť, aby sa vypočulo v každom súdnom alebo správnom konaní, ktoré sa ho dotýka, a to buď priamo, alebo

prostredníctvom zástupcu alebo príslušného orgánu, pričom spôsob vypočutia musí byť v súlade s procedurálnymi pravidlami vnútroštátneho zákonodarstva.

15. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

16. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

17. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

18. Podľa § 25 ods. 3 Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo ho zakáže.

19. Podľa § 26 Zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

20. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

21. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

22. Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, má právo vyjadrovať ho slobodne vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

23. Rodičovské práva a povinnosti patria obidvom rodičom. Ak rodičia žijú v manželstve, predpokladá sa, že ich vykonávajú v zásade na základe vzájomnej dohody a v záujme maloletého dieťaťa. Zákon o rodine úpravu výkonu rodičovských práv a povinností v určitých špecifických situáciách rieši osobitne, čo nielen umožňuje čl. 51 ods. 1 ústavy, ale to aj predpokladá. Pritom zákon o rodine preferuje predovšetkým dohodu rodičov pri výkone rodičovských práv a povinností (§ 35, § 36, § 25 ods. 1, § 24 ods. 2 Zákona o rodine). Až keď nedôjde k dohode rodičov o výkone rodičovských práv, rozhodne o ich výkone súd, vždy však s prihliadnutím na záujem maloletého dieťaťa (IV. ÚS 367/08).

24. Pojem najlepšie záujem dieťaťa, ktorý je použitý v čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, nie je v Dohovore o právach dieťaťa definovaný všeobecnými kritériami ani vo vzťahu ku konkrétnym okolnostiam. Obsah tohto pojmu je možné interpretovať z obsahu jednotlivých článkov vnímaných vo vzájomných súvislostiach v kontexte celého dokumentu. V súlade s princípmi medzinárodného práva postupuje aj Európsky súd pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) pri interpretácii dohovoru, zvlášť ak ide o pravidlá týkajúce sa medzinárodnej ochrany ľudských práv (napr. Neulinger a Shuruk v. Švajčiarsko, rozsudok zo 6. 7. 2010, bod 131) a rovnaký prístup je vlastný aj ústavnému súdu pri konkrétnej kontrole ústavnosti.

25. Európsky súd pre ľudské práva vo svojej judikatúre (ibid., bod 135) konštatuje, že existuje široký konsenzus, i v rámci medzinárodného práva, že vo všetkých rozhodnutiach týkajúcich sa detí musia byť rozhodujúcim hľadiskom ich najlepšie záujmy. Tento záujem sa podľa ESLP skladá z dvoch zložiek. Na jednej strane vyžaduje udržiavanie väzieb dieťaťa s jeho rodinou, okrem prípadov, keď sa konkrétna rodina preukáže ako nevhodná. Z toho vyplýva, že rodinné väzby môžu byť pretrhnuté iba vo veľmi výnimočných prípadoch a musí byť vykonané všetko v záujme zachovania osobných vzťahov a ak je to vhodné, v záujme obnovy rodiny. Na druhej strane je v záujme dieťaťa, aby bola jeho výchova zabezpečená v stabilnom prostredí a rodičom nemôže byť podľa čl. 8 dohovoru umožnené uplatňovať

opatrenia, ktoré by mohli poškodiť zdravie alebo vývoj dieťaťa. Článok 8 dohovoru tak vyžaduje zo strany orgánov verejnej moci rozhodovanie zachovávajúce rovnováhu medzi záujmami dieťaťa a záujmami rodičov, osobitná pozornosť v tomto procese však musí byť venovaná najlepšiemu záujmu dieťaťa, ktorý v závislosti na jeho povahe a význame môže prevážiť nad záujmami rodičov (Sahin v. Nemecko, rozsudok z 8. 7. 2003, bod 66).

26. Princíp ochrany záujmov maloletého je základom úpravy rodinnoprávnych vzťahov, a teda východiskovým princípom aj pri výklade a aplikácie jednotlivých ustanovení Zákona o rodine v konaní o úpravu pomerov rodičov k maloletým deťom.

27. Zákon o rodine a ani iný právny predpis nemá ustanovenia, z ktorých by striktne vyplývali kritériá pre stanovenie spôsobu realizácie styku rodiča s dieťaťom. Spoločným znakom konaní vo veciach starostlivosti o maloletých je, že v týchto konaniach ide predovšetkým o záujem maloletých detí v zmysle čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa. Výsledkom týchto konaní by teda nemalo byť vyriešenie sporu medzi účastníkmi konania, ale zabezpečenie výsledku konania, ktorý zodpovedá najlepšiemu záujmu maloletého.

28. Určenie spôsobu, akým sa bude realizovať styk maloletého dieťaťa s rodičom súdom je vždy výsledkom posúdenia konkrétnych skutkových okolností každej prejednávanej veci (možností a schopností oboch rodičov zabezpečiť podmienky pre stretávanie sa s maloletým dieťaťom, potrieb, osobnosti, citových väzieb maloletého dieťaťa a mnohých ďalších aspektov). Vďaka tomu potom môže súd prijať celkom jedinečné a konkrétne závery „šité na mieru“ pre ten ktorý prípad a dosiahnuť tak v súdnom konaní vo veciach starostlivosti o maloletých sledovaný cieľ, t.j. najlepší záujem maloletého dieťaťa a zachovanie práva rodičov na ich vzťah k maloletému dieťaťu. Stretávanie sa rodiča s dieťaťom je právom rodiča, a nie povinnosťou, ktorému korešponduje povinnosť druhého rodiča dieťa na styk riadne pripraviť.

29. Odvolací súd, vychádzajúc z uvedeného a dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie dospel k záveru, že v danej veci je potrebné upraviť styk otca s maloletou A., pretože je potrebné, aby do času rozhodnutia o rozvode manželstva, v ktorom bude na čas po rozvode opätovne rozhodované o úprave práv a povinností k maloletej A., bola rozhodnutím súdu upravená frekvencia stretávania sa otca s dcérou, pretože komunikácia medzi rodičmi je naďalej problematická a konanie o rozvod manželstva nebolo ešte stále ukončené. Rodičia maloletej A. prebiehajúce rozvodové konanie ešte nespracovali, nedokážu spolu komunikovať a podľa vyjadrenia kolízneho opatrovníka sa rozprávať bez urážok a osočovania, čo sa deje i v prítomnosti dieťaťa. Tu odvolací súd opätovne apeluje na oboch rodičov, že takýmto chovaním ubližujú vlastnej dcére, ktorú majú obaja radi, a pokiaľ sa ich správanie v tomto nezmení, môže to mať v budúcnosti vážne dôsledky. Aj keď predmetom tohto konania nie je rozvod manželstva a s tým spojená úprava práv a povinností k maloletej A. na čas po rozvode, a teda ani skúmanie dôvodov rozvratu ich manželstva a príčin, prečo k tomu došlo, z vykonaného dokazovania je preukázané, že v dôsledku správania rodičov, prípadne niektorého z nich dochádza k zmenám v správaní maloletej A., čo vyplýva zo správy kolízneho opatrovníka. Z dokazovania, zo správy Mgr. Vačkovej zo dňa 25. 08. 2017 tiež vyplýva, že v rodine je množstvo problémov, výrazne vyostrené vzťahy, kde pod vplyvom psychickej vyčerpanosti dochádzalo ku konfliktom, nedorozumeniam a problémom. Dieťa aj napriek týmto okolnostiam, ktoré naň vplývali, má pozitívny vzťah k obom rodičom. Zo správy MUDr. Sieglovej tiež vyplýva, že počas choroby bolo dieťa vyšetrované v sprievode matky a otca dieťaťa nepozná. Zo správy zástupkyne riaditeľa MŠ zo dňa 30. 08. 2017 vyplýva, že rodičia sa o maloletú A. príkladne a vzorne starajú. Do MŠ ju častejšie nosila aj po ňu prichádzala matka, no rovnako sa tešila, keď po ňu prišiel otec. Podľa názoru odvolacieho súdu je v záujme maloletej, aby sa pravidelne stretávala s otcom, s ktorým má dobrý vzťah, vie sa o ňu postarať a má na starostlivosť o ňu vytvorené podmienky, tak, aby sa ich vzťah zachoval a prehľboval. Z dokazovania však vyplýva aj to, že po návrate maloletej A. od otca je dieťa plačlivé a rozrušené, pričom doposiaľ nebolo preukázané, z akého dôvodu. Aj keď t. č. prebiehajú psychologické konzultácie na referáte poradensko-psychologických služieb s rodičmi maloletej, doposiaľ súdu správa o tomto priebehu predložená nebola. V čase rozhodovania odvolacieho súdu sa v spise nenachádzali DVD, ktoré mala predložiť matka, ale ich prepisy, ktorých obsah otec nepoprel. Z nich vyplýva, že otec sa na adresu matky vyjadruje vulgárne a pred maloletou komentuje správanie matky. Vychádzajúc z uvedeného, odvolací súd dospel k záveru, že v čase rozhodovania odvolacieho súdu nie sú splnené podmienky pre rozšírenie styku otca s maloletou oproti úprave v neodkladnom opatrení v takom rozsahu, ako to urobil súd prvej inštancie, preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku zmenil a styk otca s maloletou A. upravil tak, že otec je oprávnený stykať

sa s maloletou každý párny týždeň od piatku od 17.00 hodiny do nedele do 18.00 hodiny s tým, že je oprávnený maloletú v určený čas prevziať v mieste bydliska matky a po ukončení stretnutia v určenom čase je povinný maloletú matke v mieste jej bydliska odovzdať. Otec je oprávnený stýkať sa s maloletou každý nepárny týždeň v stredu od 14.00 hod. s tým, že si ju prevezme zo školského zariadenia a je povinný odovzdať maloletú v ten istý týždeň vo štvrtok ráno o 8.00 hod. do školského zariadenia. Otec je oprávnený stýkať sa s maloletou cez letné prázdniny od 01. 07. od 09.00 hodiny do 07. 07 do 18.00 hodiny a od 01. 08. od 09.00 hodiny do 07. 08. do 18.00 hodiny s tým, že je oprávnený maloletú v určený čas prevziať v mieste bydliska matky a po ukončení stretnutia v určenom čase je povinný maloletú matke v mieste jej bydliska odovzdať. Matka je povinná maloletú na stretnutia s otcom pripraviť a v určený čas v mieste jej bydliska ju otcovi odovzdať. Takýto rozsah styku otca s maloletou A. na čas do rozvodu zabezpečí pravidelný kontakt maloletej A. s otcom, tak, aby sa ich vzťah udržiaval, pričom k rozšíreniu styku oproti úprave v neodkladnom opatrení došlo počas prázdnin, keď súd upravil styk počas jedného týždňa v každom mesiaci, s čím matka aj napriek svojim iným výhradám súhlasila. Podľa názoru odvolacieho súdu takáto úprava styku otca s dieťaťom v čase jeho rozhodovania zabezpečuje najlepší záujem maloletej A., keď vzhľadom k jej veku ešte jej názor nemohol byť zohľadnený. Aj keď otec vo vyjadrení k odvolaniu matky uvádzal, že navrhuje striedavú osobnú starostlivosť, odvolanie v časti zverenia maloletej do starostlivosti nepodal, preto je rozhodnutie súdu prvej inštancie v tejto časti právoplatné. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa úpravy styku otca s maloletou A. podľa § 388 CSP zmenil.

30. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).